

خلیج فارس و نقش آن در منازعات آتی منطقه‌ای

پدید آورندگان:

معرفت فرجی

علیرضا الهامی

مسلم کریمیان زاده

سرشناسه:	فرجی، معرفت، ۱۳۶۲ -
عنوان و نام پدیدآورندگان:	خلیج فارس و نقش آن در منازعات آتی منطقه‌ای/ معرفت فرجی - علیرضا الهامی - مسلم کریمیان زاده
ویراستار علمی:	سید تقی محمدی بیهی
مشخصات نشر:	تهران: دانشگاه پدافند هوایی خاتم‌الانبیاء، (ص)، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری:	۱۲۸ ص.
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۸۸۲۸-۴۵-۷
وضعیت فهرست‌نویسی:	فیبا
یادداشت:	کتابنامه.
موضوع:	خلیج فارس، منطقه
موضوع:	Persian Gulf Region
موضوع:	خلیج فارس، منطقه - جنبه های استراتژیکی
شناسه افزوده:	انتشارات دانشگاه پدافند هوایی خاتم‌الانبیاء، (ص)
شناسه افزوده:	علیرضا الهامی، ۱۳۵۲ -
شناسه افزوده:	کریمیان زاده، مسلم، ۱۳۶۳ -
رده‌بندی کنتره:	DSR۲۱۳۴/۴۸ خ ۱۳۹۷
رده‌بندی دیویی:	۹۵۵/۷۳۵
شماره کتابشناسی ملی:	۵۵۴۳۰

عنوان کتاب: خلیج فارس و نقش آن در منازعات آتی منطقه‌ای

پدیدآورندگان: معرفت فرجی - علیرضا الهامی - مسلم کریمیان زاده

طراح جلد و صفحه آرا: احسان رنجبر - علی شیرپای

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۸۲۸-۴۵-۷

شمارندگان: ۱۰۰۰ نسخه

قطع: وزیری

قیمت: ۱۷۰۰۰۰ ریال

ناشر: انتشارات دانشگاه پدافند هوایی خاتم‌الانبیاء، (ص)

چاپ اول: ۱۳۹۸

امور فنی و چاپ: چاپ و صحافی دانشگاه پدافند هوایی خاتم‌الانبیاء، (ص)

دفتر فنی و توزیع: دانشگاه پدافند هوایی خاتم‌الانبیاء، (ص) واحد انتشارات

حق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ می‌باشد و هرگونه چاپ، تکثیر، یا باز نشر اثر بدون مجوز ناشر به هر شکل، اعم از افست، ریسوگراف یا زیراکس به صورت متن کامل یا خلاصه شده تحت هر عنوان اعم از کتاب، جزوه یا وسیله کمک آموزشی در فضای واقعی یا مجازی ممنوع و موجب پیگرد قانونی است.

۱	پیشگفتار.....
۳	فصل اول: اهمیت استراتژیک خلیج فارس.....
۳	۱-۱ مقدمه.....
۴	۲-۱ مسئله چیست؟.....
۷	۳-۱ ترتیبات امنیتی خلیج فارس.....
۷	۴-۱ سینه ترتیبات امنیتی در خلیج فارس.....
۹	۵-۱ نقش راهبردی انرژی در خلیج فارس.....
۱۰	۶-۱ تبیین نظری.....
۱۰	۱-۶-۱ نقش سیاست، واقع گرایانه رقابتی.....
۱۱	۲-۶-۱ الگوی مژموئیک.....
۱۱	۳-۶-۱ الگوی امنیت سارکی.....
۱۲	۷-۱ شورای همکاری خلیج فارس، نگرانی امنیتی.....
۱۴	۸-۱ عراق و ترتیبات امنیتی.....
۱۵	۹-۱ ایالات متحده آمریکا.....
۱۶	۱۰-۱ جمهوری اسلامی ایران.....
۱۷	۱۱-۱ اهمیت اقتصادی و ژئوپلیتیک خلیج فارس.....
۱۸	۱-۱۱-۱ موقعیت جغرافیایی.....
۱۹	۲-۱۱-۱ عوامل همگرایی.....
۲۱	۳-۱۱-۱ عوامل واگرایی.....
۲۴	۱۲-۱ نقش و تأثیر عوامل یادشده در آینده خلیج فارس.....
۲۵	۱۳-۱ خلیج فارس در بازی قدرت.....
۳۴	۱۴-۱ موقعیت خلیج فارس و نقش قدرت‌های فرا منطقه‌ای در آن.....
۴۳	۱۵-۱ استراتژی غرب در منطقه خلیج فارس.....
۴۷	فصل دوم: جایگاه ژئواستراتژیک خلیج فارس و پارادایم‌های حاکم بر آن.....

۷	۱-۲ مفهوم شناسی جنگ
۷	۱-۱-۲ تاریخچه
۸	۲-۱-۲ علل جنگ
۹	۲-۲ ماهیت جنگ در قرن ۲۱
۱۰	۳-۲ جنگ و نظم بین‌المللی، چشم‌انداز آینده
۱۰	۴-۲ جایگاه خلیج فارس در کشمکش‌های ژئواستراتژیک
۴	۵-۲ جنگ‌های آینده و پارادایم‌های حاکم بر آن
۵	۶-۲ استراتژی‌های جنگ‌های نوین
۸	۷-۱ تعریف پارادایم
۹	۸-۱ انواع پارادایم‌ها
۹	۱-۲-۱ انواع پارادایم‌ها بر اساس قلمروی جغرافیایی
۹	۲-۸-۲ انواع پارادایم‌ها بر اساس حوزه بحث
۹	۳-۸-۲ انواع پارادایم‌ها بر اساس جایگاه در چرخه عمر
۱۰	۹-۲ پارادایم جنگ سایه
۱۱	۱۰-۲ پارادایم جنگ روانی
۱۲	۱۱-۲ پارادایم جنگ شبکه‌ای
۱۳	۱۲-۲ پارادایم جنگ نامتقارن
۱۳	۱۳-۲ پارادایم جنگ نامتعارف
۱۴	۱۴-۲ پارادایم جنگ موازی
۱۴	۱۵-۲ پارادایم جنگ شبکه‌مدار
۱۵	۱۶-۲ پارادایم عملیات تأثیرگرا
۱۶	۱۷-۲ پارادایم جنگ غیر کشنده
۱۶	۱۸-۲ پارادایم جنگ اطلاعاتی استراتژیک
۱۷	۱۹-۲ پارادایم جنگ دانش‌بنیان
۱۹	فصل سوم: تحولات آتی در خلیج فارس
۱۹	۱-۳ خلیج فارس در گذر تاریخ
۱۳	۲-۳ آینده تحولات خلیج فارس

۳-۳	تکلیف خلیج فارس و خاورمیانه	۸۵
۴-۳	تغییر نظام حاکم بر خلیج فارس	۸۷
۳-۴-۱	کشورهای ماورای منطقه خلیج فارس ایالات متحده آمریکا	۸۷
۳-۴-۲	کشورهای منطقه خلیج فارس	۹۰
۳-۵	آینده راهبردی خلیج فارس	۹۳
۳-۶	آینده نفت خلیج فارس و انرژی جایگزین	۹۶
۳-۷	دستیابی قدرت‌های صنعتی به منابع انرژی جایگزین نفت	۹۸
۳-۸	توسعه فناوری در صنعت تولید موتور	۱۰۰
۳-۹	نکات مربوط به اهمیت راهبردی خلیج فارس	۱۰۳
۳-۱۰	تجزیه و تحلیل جنگ‌های آینده در اطراف خلیج فارس	۱۰۴
۳-۱۱	رونده و پیش‌رها	۱۰۵
۳-۱۲	مهم‌ترین پیش‌بینی‌های آینده	۱۰۸
۳-۱۲-۱	محدودسازی و هدف تسلیحات کشتار جمعی	۱۰۸
۳-۱۲-۲	کاهش تلفات نیروهای انسانی خودی و دشمن	۱۰۸
۳-۱۲-۳	تأثیرگذاری سریع و کاهش زمان ر هزینه‌های درگیری نظامی	۱۰۸
۳-۱۲-۴	بهینه‌سازی سیستم‌های دفاعی	۱۰۸
۳-۱۲-۵	عقلایی‌سازی بودجه‌های نظامی	۱۰۹
۳-۱۲-۶	بهره‌مندی از ائتلاف‌های نظامی	۱۰۹
۳-۱۲-۷	عدم تقارن نظامی	۱۰۹
۳-۱۳	حاصل بحث	۱۱۰
	فهرست منابع	۱۱۷

منطقه خلیج فارس به دلیل موقعیت ژئوپلیتیک و ژئواستراتژیک خود یکی از مناطق بسیار مهم و حساس جهان از قرن گذشته محسوب می شود. انرژی و امنیت دو موضوع کلیدی و استراتژیک در این منطقه می باشد. ترتیبات امنیتی در خلیج فارس از دیرباز مورد توجه بازیگران بین المللی و منطقه ای قرار داشته است، اما در پی تحولات سال های اخیر در این منطقه، ظهور عراق جدید و حضور نیروهای نظامی خارجی در آن، بر اهمیت این ترتیبات افزوده شده است به گونه ای که در سال های اخیر همایش ها، گفتگوهای امنیتی^۱ متعددی چه در داخل منطقه و یا خارج از آن برپا گردیده و چگونگی ترتیبات امنیتی در خلیج فارس به بحث گذاشته شده است. از آنجاکه جمهوری اسلامی ایران یکی از مهم ترین بازیگران عرصه امنیت خلیج فارس محسوب می شود، هر برنامه ای که در این زمینه طراحی و تدوین شود، ای ایران اهمیت ویژه ای دارد. در این کتاب به بررسی سیر تحولات در ترتیبات امنیتی خلیج فارس، عوامل مؤثر در تحولات منطقه، نقش بازیگران ذی نفوذ، پارادایم های نظامی و سیاسی حاکم بر منطقه و عوامل مؤثر در امنیت آینده منطقه و همچنین به اهمیت منطقه از بعد استراتژیک خواهیم پرداخت و در نهایت راه کارهایی برای آینده منطقه با توجه به جایگاه ایران و تمایلات استراتژیکی آن ارائه خواهیم داد.